

Sakstagala Jāņa Klīdzēja pamatskola

Sakstagala Jāņa Klīdzēja pamatskola izveidota 1895. gadā. Pirmajā mācību gadā skola darbojās Franča Trasuna mājā “Kolnasāta”, bet, sākot ar 1896. gadu, iekārtojās 1801. gadā celtajā Cīvkoru kroga ēkā.

Sakstagala Jāņa Klīdzēja pamatskolas ārskats 2019. gadā

20. gadsimta 50. gadu pirmajā pusē tika uzcelta skolas piebūve – skolas internāts un klašu telpa. 1962. – 1964. gadā tika uzcelta jaunā skolas ēka. 2001. gada vasarā skola ieguva jaunu veidolu.

Rakstnieks Jānis Klīdzējs un viņa skola

No 1922. līdz 1929. gadam Jānis Klīdzējs mācījās šajā skolā.

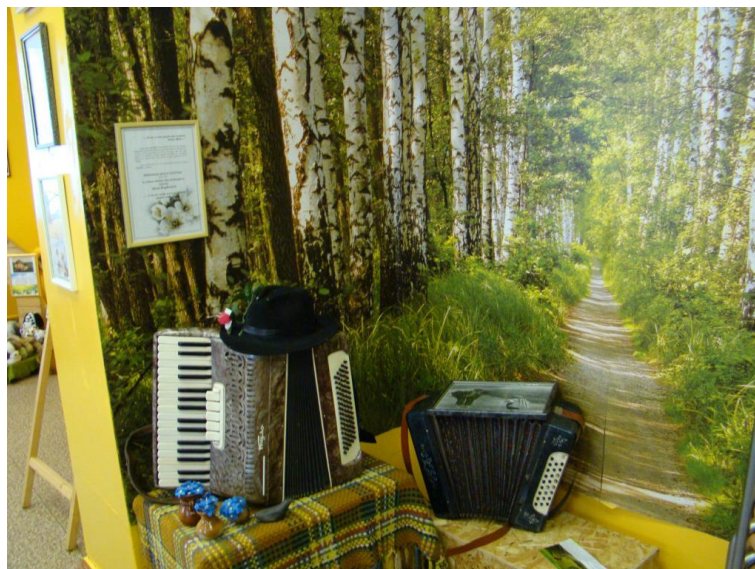
Jāņa Klīdzēja stādītais ozols, 2019. gads

1992. gadā Jānis Klīdzējs tikās ar skolas skolotājiem un skolēniem. Šajā laikā skolas pagalmā tika iestādīts ozols. 2008. gada 1. septembrī pie J. Klīdzēja stādītā ozola tika uzstādīta

piemiņas zīme, kur katru septembri notiek Dzejas dienu pasākumi. 2009. gada 1. septembrī skolai tika piešķirts Jāņa Klīdzēja vārds.

Boņuka istaba

Skolā ir izveidota savdabīga piemiņas vieta – Boņuka istaba. Skolas direktore Silvija Freibeirga izstāstīja interesantu stāstu, kā radās ideja un tapa šī istaba.

Boņuka istaba Sakstagala Jāņa Klīdzēja pamatskolā

Sakstagala pamatskolas vecā daļa ir iekārtota bijušajā kroga ēkā. Tās otrajā stāvā bijusi novārtā pamesta telpa, kuru direktore Silvija Freiberga pirms dažiem gadiem nolēmusi sakārtot. Reiz viņa kādā Daugavpils skolā ievērojusi skaistu fototapeti ar bērziem, kas bija mīļākie Klīdzēja koki. Tad nu skolas saimniekam uzdevusi nopirkt tādu pašu. Kad istaba bijusi jau tiktāl saposta, nākusi ideja te veidot Jānim Klīdzējam piemiņas vietu – *Boņa ustobu*. Skolotāju kolektīvs atbalstījis šo ideju un nolēmis iesaistīt arī bērnu vecākus un radus. Aicinājuši uzadīt Boņuka cimodus, jo romānā ir vieta, kur Bigi dāvina puikam sarkanus cimdiņus ar zvaigznīti saujā. Cilvēki bijuši atsaucīgi – noadīti 35 pāri dūraiņu. Skolas pārstāvji nolēmuši sveikt visas adītājas, jo visi darbi bijuši ļoti skaisti. Mājturības skolotāja ar bērniem izveidojusi nelielas dāvaniņas. Ticis sarīkots koncerts un uzaicinātas rokdarbnieces. Viņas bijušas tik priecīgas un aizrautīgas, ka mudinājušas direktori rīkot vēl kādu konkursu. Viņa meklējusi idejas, ko vēl varētu ieteikt. Un atradusi, ka māsa Zuze iedāvina Boņukam zaļas zeķītes. Sanākušas dažādu toņu un pustoņu zaļuma zeķes, sākot no pavasara bērzu maigā līdz egļu piesātināti tumšajam. Tad nākusi kārtā purenēm – no dažādiem materiāliem tapuši brīnumaini dekori. Ja citiem bijis baltais galdauts, tad te darinātas baltās sedziņas. Vēlāk 37 meitenes kopā ar mammām sašuvušas baltus priekšautus. Tagad nu daļa no visa šā pūra aplūkojams pašu acīm, bet viesiem ir salūkotas arī mazas dāvaniņas, kas paslēptas jau minētajos Boņuka cimdiņos.

Boņuka istabā aplūkojami arī bērnu fotografētie Žiki – viņu pašu sunīši. Tāpat savāktas mīkstās rotaļlietas Žika veidolā – kopā 116. Klīdzēja mīļākais koks bērzs rudenī arī iemūžināts dažādos veidos. Bet no skolas deju kolektīvā iestudētās Boņa dejas te nonākušas viņa cepures. Ir arī ganu rīkstes, ko Boņuks pa jokam dāvinājis 1. septembrī klašu audzinātājam. Ekskursanti var zīmēt ar oglīti tāpat kā romānā “Cilvēka bērns”, pārgērbties, izmantojot gan Boņa cepures, gan citas lietas. Tā darbošanās tiek sasaistīta ar romānu, un tas apmeklētājiem paliek atmiņā daudz labāk.

Lai istaba būtu apdzīvotāka, te vietu raduši arī dažādi priekšmeti, kas nākuši no vietējo mājām, piemēram, Bigi pūra lāde, Izidora ermoņikas, zaļā māla krūze, ar ko Jānis Klīdzējs aplējis iestādīto ozoliņu. Te, labu ļaužu dāvāts, nonācis arī grāmatplaukts, kur salikti dažādi Klīdzēja darbi. Arī tie nākuši kā dāvinājumi.

Materiāla sagatavošanai izmantotais avots:

<https://nra.lv/kultura/243887-jana-klidzeja-pasaule-bona-ustaba.htm>